

CARMEN AUREUM PITHAGORICUM

Πυθαγορικὰ χρυσᾶ ἔπη

Ἀθανάτους μὲν πρῶτα θεούς, νόμοι ὡς διάκεινται,
τίμα καὶ σέβου ὄρκον. ἔπειθ' ἥρωας ἀγαπούς
τούς τε καταχθονίους σέβει δαίμονας ἔννομα ρέζων
σοὺς τε γονεῖς τίμα τούς τ' ἄγχι στ' ἐγγεγαῶτας.
τῶν δ' ἄλλων ἀρετῇ ποιεῦ φίλον ὅστις ἄριστος.
πραέσι δ' εἶκε λόγοισ' ἔργοισί τ' ἐπωφελίμοισι.
μηδ' ἔχθαιρε φίλον σὸν ἀμαρτάδος εἵνεκα μικρῆς,
ὄφρα δύνῃ· δύναμις γὰρ ἀνάγκης ἐγγύθι ναίει.

Ταῦτα μὲν οὕτως ἴσθι, κρατεῖν δ' εἰθίζεο τῶνδε·
γαστροῦ μὲν πρῶτιστα καὶ ὕπνου λαγνεῖς τε
καὶ θυμοῦ. πρήξις δ' αἰσχρόν ποτε μήτε μετ' ἄλλου
μήτ' ἰδίῃ· πάντων δὲ μάλιστ' αἰσχύνεο σαυτόν.
εἶτα δικαιοσύνην ἀσκεῖν ἔργωι τε λόγωι τε,
μηδ' ἀλογίστως σαυτόν ἔχειν περὶ μηδὲν ἔθιζε,
ἀλλὰ γνῶθι μὲν, ὡς θανέειν πέπρωται ἅπασιν,
χρήματα δ' ἄλλοτε μὲν κτᾶσθαι φιλεῖ, ἄλλοτ' ὀλεσθαι.
ὅσσα δὲ δαιμονίαισι τύχαις βροτοὶ ἄλγε' ἔχουσιν,
ἦν ἂν μοῖραν ἔχῃς, ταύτην φέρε μηδ' ἀγανάκτει.
ἰᾶσθαι δὲ πρέπει καθ' ὅσον δύνῃ, ὧδε δὲ φράζε·
οὐ πάνυ τοῖς ἀγαθοῖς τούτων πολὺ Μοῖρα δίδωσιν.

Πολλοὶ δ' ἀνθρώποισι λόγοι δειλοὶ τε καὶ ἐσθλοὶ
προσπίπτουσ', ὧν μήτ' ἐκπλήσσειο μήτ' ἄρ' ἐάσεις
εἴργεσθαι σαυτόν. ψεῦδος δ' ἦν πέρ τι λέγεται,
πράως εἶχ'. ὁ δὲ τοι ἐρέω, ἐπὶ παντὶ τελείσθω·
μηδεὶς μήτε λόγωι σε παρείπη μήτε τι ἔργωι
πρήξιαι μηδ' εἰπεῖν, ὅ τί τοι μὴ βέλτερόν ἐστιν.

Βουλευοῦ δὲ πρὸ ἔργου, ὅπως μὴ μωρὰ πέληται·
δειλοῦ τοι πράσσειν τε λέγειν τ' ἀνόητα πρὸς ἀνδρός.
ἀλλὰ τάδ' ἐκτελέειν, ἃ σε μὴ μετέπειτ' ἀνιήσει.
πρᾶσσε δὲ μηδὲ ἔν ὧν μὴ ἐπίστασαι, ἀλλὰ διδάσκειν
ὅσσα χρεῶν, καὶ τερπνότατον βίον ὧδε διάξεις.

οὐ δ' ὑγείας τῆς περὶ σῶμ' ἀμέλειαν ἔχειν χρῆ,
ἀλλὰ ποτοῦ τε μέτρον καὶ σίτου γυμνασίων τε
ποιεῖσθαι. μέτρον δὲ λέγω τόδ', ὃ μὴ σ' ἀνήσει.
εἰθίζου δὲ δίαιταν ἔχειν καθάρειον ἄθρυπτον
καὶ πεφύλαξο τοιαῦτα ποιεῖν, ὅποσα φθόνον ἴσχει.
μὴ δαπανᾶν παρὰ καιρὸν ὅποια καλῶν ἀδαήμων
μηδ' ἀνελεύθερος ἴσθι. μέτρον δ' ἐπὶ πᾶσιν ἄριστον.
πρᾶσσε δὲ ταῦθ', ἅ σε μὴ βλάβει, λόγισαι δὲ πρὸ ἔργου.

Μὴ δ' ὕπνον μαλακοῖσιν ἐπ' ὄμμασι προσδέξασθαι,
πρὶν τῶν ἡμερινῶν ἔργων τρεῖς ἕκαστον ἐπελθεῖν·
«πῆτι παρέβην; τί δ' ἔρεξα; τί μοι δέον οὐκ ἐτελέσθη;»
ἀρξάμενος δ' ἀπὸ πρώτου ἐπέξιθι καὶ μετέπειτα
δειλὰ μὲν ἐκπρήξας ἐπιπλήσσειο, χρηστὰ δὲ τέρπει.

Ταῦτα πόνει, ταῦτ' ἐκμελέτα, τούτων χρῆ ἐρᾶν σε·
ταῦτά σε τῆς θεῆς Ἀρετῆς εἰς ἴχνια θήσει
ναὶ μὰ τὸν ἀμετέροι ψυχᾷ παραδόντα τετρακτύν,
παγὰν ἀενάου φύσεως. ἀλλ' ἔρχευ ἐπ' ἔργον
θεοῖσιν ἐπευξάμενος τελέσαι.

Τούτων δὲ κρατήσας

γνώσει ἀθανάτων τε θεῶν θνητῶν τ' ἀνθρώπων
σύστασιν, ἧ τε ἕκαστα διέρχεται, ἧ τε κρατεῖται,
γνώσει δ' ἡ θέμις ἐστί, φύσιν περὶ παντὸς ὁμοίην,
ὥστε σε μήτε ἄελπτ' ἐλπίζειν μήτε τι λήθειν.
γνώσει δ' ἀνθρώπους ἀυθαίρετα πῆματ' ἔχοντας
τλήμονας, οἷτ' ἀγαθῶν πέλας ὄντων οὔτ' ἐσορῶσιν
οὔτε κλύουσι, λύσιν δὲ κακῶν παῦροι συνιᾶσιν.
τοίη μοῖρ' αὐτῶν βλάπτει φρένας· ὡς δὲ κύλινδροι
ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλα φέρονται ἀπίρονα πῆματ' ἔχοντες.
λυγρὰ γὰρ συνοπαδὸς Ἴρις βλάπτουσα λέληθεν
σύμφυτος, ἦν οὐ δεῖ προάγειν, εἴκοντα δὲ φεύγειν.

Ζεῦ πάτερ, ἧ πολλῶν κε κακῶν λύσειας ἅπαντας,
εἰ πᾶσιν δείξαις, οἷω τῶι δαίμονι χρῶνται.
ἀλλὰ σὺ θάρσει, ἐπεὶ θεῖον γένος ἐστί βροτοῖσιν,
οἷς ἱερὰ προφέρουσα φύσις δείκνυσιν ἕκαστα.

ἽΩν εἰ σοί τι μέτεστι, κρατήσεις ὧν σε κελεύω
ἐξακέσας, ψυχὴν δὲ πόνων ἀπὸ τῶνδε σαώσεις.
ἀλλ' εἴργου βρωτῶν ὧν εἵπομεν ἔν τε Καθαρμοῖς
ἔν τε Λύσει ψυχῆς, κρίνων καὶ φράζευ ἕκαστα
ἠνίοχον γνώμην στήσας καθύπερθεν ἀρίστην.
ἦν δ' ἀπολείψας σῶμα ἐς αἰθέρ' ἐλεύθερον ἔλθῃς,
ἔσσειαι ἀθάνατος, θεός ἄμβροτος, οὐκέτι θνητός.